

Globální dějiny: kontakty, konflikty, krize

Luďa Klusáková, Jiří Janáč

Anotace

Globální dějiny jako historizace příběhu globalizace od počátku devadesátých let získávají rostoucí pozornost, a současně se vyrovnávají s kritikou poukazující na ideologický základ globalizačních tezí. Jejich ústřední narrativ, vycházející z kritického hodnocení metodologického nacionalismu a dominance atlantické, či evropocentrické perspektivy v historiografii světových dějin, se tak postupně oprostil od arbitrárních kategorií typu centrum-periferie, a formoval se do podoby volně definované pluralistické, de-centralizované perspektivy. V návaznosti na tradici komparativních dějin a jiných relačních metod v historiografii („connected histories“, „entangled histories“, „shared histories“, transnacionální dějiny) globální dějiny zdůrazňují struktury přesahující rámce moderního národního státu (a jiných arbitrárních kategorií) a nahlíží historické události z širší perspektivy s důrazem na roli integračních (a méně také fragmentačních) procesů strukturálně ovlivňujících lokálně specifické procesy sociální, kulturní či ekonomické transformace. Kurz přehlednou formou představuje současný stav bádání na poli takto volně definovaných globálních dějin.

Atestace

Esej v rozsahu 3000 slov zaměřený na mikrohistorický pohled na globální dějiny. Student na zvoleném empirickém příkladu rozvíjí a prokazuje schopnost reinterpretovat zvolenou událost lokálních dějin z globální/transnacionální perspektivy.

Rozpis přednášek

1. Úvod : Velké dějiny, světové dějiny, globální dějiny, dějiny civilizací – konceptualizace „univerzálních“ dějin. Mezi filosofií dějin a historiografií
2. Globální dějiny jako transnacionální dějiny globalizace
3. Velké a environmentální dějiny, dějiny udržitelného růstu, zdroje
4. Nerovnoměrnost. Globální Sever, Jih a tzv. Velká divergence v dlouhodobém pohledu
5. Raně moderní kontakty a kolonizace. Obnovení globální jednoty
6. Říše a imperialismus
7. Globální věda
8. Infrastrukturní integrace
9. Migrace a mobilita
10. Globální města a globální sítě
11. Internacionalismus, nacionalismus a moderní národní stát
12. Glokalismus : mikrohistorie a globální dějiny
13. Světové kulturní dědictví ?

Základní literatura

'What if people told European history like they told Native American history?', An Indigenous History of North America blog, 2013. <http://indigenoushistory.wordpress.com/2013/05/09/what-if-people-told-european-history-like-they-told-native-american-history/>

Amin, Samir. *Global History: a View from the South*. Pambazuka Press, 2007.

Bayly, Christopher Alan. *The birth of the modern world, 1780-1914: global connections and comparisons*. Blackwell, 2004.

Budde, Gunilla, a Jürgen Kocka. *Transnationale Geschichte: Themen, Tendenzen und Theorien*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2010.

Conrad, Sebastian. *What Is Global History?*, Princeton University Press 2017.

Gruzinski, Serge, a Deke Dusinberre. *The Mestizo Mind: The Intellectual Dynamics of Colonization and Globalization*. Ann Arbor, Michigan : Taylor and Francis, 2013

Chakrabarty, Dipesh. *Provincializing Europe: Postcolonial Thought and Historical Difference : with a New Preface by the Author*. Princeton: Princeton University, 2008.

Mazlish, Bruce. *The New Global History*. New York ; London : Routledge, 2006.

Northrop, Douglas T. *A Companion to World History*. Chichester, West Sussex : Wiley-Blackwell, , 2015.

Olstein, Diego A. *Thinking History Globally*. Basingstoke, England: Palgrave Macmillan, 2015.

Osterhammel, Jürgen, and Niels P. Petersson. *Globalization: A Short History*. Princeton, N.J: Princeton University Press, 2009.

Osterhammel, Jürgen. *The Transformation of the World: A Global History of the Nineteenth Century*. Princeton: Princeton University Press, 2014.

Sachsenmaier, Dominic. *Global Perspectives on Global History: Theories and Approaches in a Connected World*. Cambridge: Cambridge University Press, 2011.

Subrahmanyam, Sanjay. One Asia, or Many? Reflections from connected history. *Modern Asian Studies*, 50(1), 2016, 5-43.

The Cambridge World History (2015-).

Wallerstein, Immanuel. *The Modern World-System*. I-IV.

Vol. 1., Capitalist Agriculture and the origins of the European world-economy in the sixteenth century. New York 1974.

Vol. 2., Mercantilism and the Consolidation of the European World-Economy. 1600-1750. New York 1980.

Vol. 3., The second era of Great Expansion of the Capitalist World Economy. 1730-1840s. San Diego 1989.

Vol. 4., Centrist Liberalism Triumphant. 1789–1914. Berkeley 2011.

Wang, Gungwu. *Global History and Migrations*. Boulder: Taylor and Francis, 2018.

Časopisy

Asian Review of World Histories

Journal of World History

Global Food History

Journal of Global History

Global Environment: A Journal of History and Natural and Social Sciences

Zdroje

The European Network in Universal and Global History (2002-). <http://research.uni-leipzig.de/eniugh/>